

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Jana Krušínská
Téma práce:	Vztah práva a morálky v právnických filmech – Vybrané české a československé právníké filmy ve stínu historie naší země od 50. let 20. století po současnost
Rozsah práce:	112.809 znaků
Datum odevzdání práce:	22.06.2021

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma hodnotím jako relativně aktuální. Přestože v České republice není hnutí „právo a literatura“, respektive jeho modernější odnož „právo a film“ úplnou novinkou, je možné jej stále považovat za nové.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Práce svým zaměřením stojí na pomezí mezi oblastmi práva a sociologie s přesahy k historii. Autorka dovedně pracuje s celou řadou rozličných zdrojů.

K metodě vizte bod 4.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna přehledně a systematicky. Postupuje od představení základních pojmů k úvahám o právu a morálce a právnících a morálce. Na teoretický základ navazuje analýzou vybraných filmů, respektive seriálu.

Práce je formálně bez větších vad. Jako příklad drobných formálních nedostatků, které ovšem celkové vyznění práce nikterak nezastiňují uvádím

- Indexy č. 2, 4 či 34 jsou umístěny neobvykle nad tečkou na konci vět, naopak velmi široká mezera předchází indexy 22, 23 či 28;
- Text není zarovnán do bloku;
- Nezvykle se jeví psaní tučně (obvykle bývá tučné písmo vyhrazeno učebním, nikoli kvalifikačním textům);
- „Snímky, *jež* by sice mohly posloužit“ z poznámky pod čarou č. 41.

4. Vyjádření k práci

Práci považuji za dílo zdařilé, respektive odpovídající kritériím kladeným na diplomové práce.

Za hlavní nedostatek práce považuji příliš široké zaměření práce. Už samo téma „právo a morálka“ je nesmírně obsáhlé a pokusit se jej zpracovat na ploše diplomové práce se jeví jako nesplnitelný úkol. K tomuto tématu autorka však ještě přidává filmovou reflexi řečeného, kterou navíc obohacuje o reflexi historických kontextů z období více než sedmdesáti let. Práce tak nezbytně nemůže pojednat tu kterou problematiku dostatečně podrobně.

Současně se tím ovšem nechce říci, že by práce působila nepropracovaným dojmem. Z práce je naopak patrné zjevné autorčino úsilí zpracovat témata co nejlépe, čemuž odpovídá i širě jí využívaných zdrojů. Omezený prostor diplomové práce ve spojení

s přílišnou šíří tématu však autorku nezbytně vede k tomu, že řada sdělení je pouze naznačena.

Kupříkladu hledání vztahu práva a morálky před rokem 1989 vysloveně vybízí k tomu, aby se rozlišovalo mezi právní úpravou a způsobem, jak je s ní nakládáno. V řadě případů lze totiž jistě tehdejší právní úpravu (z našeho pohledu) bez dalšího považovat za nepřijatelnou (př. cenzura), současně v řadě případů (i v diplomové práci popisovaných) zřejmě nenarazíme na problém s právní úpravou, ale spíše na skutečnost, že právo bylo vytěšňováno či nahrazováno politickými rozhodnutími, a tedy neaplikováno, nebo aplikováno „právu navzdory“.

Detailnější popsání by si zasloužilo i pojetí „morálky“. V práci je podávána jako sociologická či psychologická kategorie.¹ Takto pojatá morálka však – jak správně autorka poukazuje – může relativně snadno podléhat změnám. Ve skutečnosti tak autorka v analytické části nepíše o jedné morálce, ale o morálkách mnohých. Místy se však čtenář nemůže zbavit dojmu, že některá z morálek je „správná“, jiná „nesprávná“. To by znamenalo, že jsou jednotlivé morálky podrobovány hodnocení na základě nějakého kritéria. Není ovšem stanoveno jakého.

Domnívám se nicméně, že výše uvedená výtka pramení především z nízké míry autorské zkušenosti, která – vzhledem k tomu, že diplomová práce je obvykle první významnější odbornou prací diplomantek a diplomantů – ani nemůže být vysoká. Vznáším ji tedy především pro případ, že by autorka v budoucnu plánovala dále psát texty odborného charakteru.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Došlo ke splnění cíle – popisu vztahu práva a morálky u vybraných českých a československých filmových děl.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce působí dojmem samostatného zpracování, elektronická kontrola práce nenasvědčuje plagiátorství.
Logická stavba práce	Práce je stavěna logicky.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Práce staví na vysokém počtu relevantních zdrojů, místy cizojazyčných.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Práce hloubkou své analýzy odpovídá požadavkům diplomové práce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravě práce byla věnována odpovídající pozornost.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je velmi dobrá.

¹ V tomto kontextu působí nepřiléhavě odkaz z poznámky pod čarou č. 67, neboť se odolává na Anzenbacherův text týkající se kategorického imperativu, který má s morálkou v sociologickém či psychologickém smyslu pramálo společného.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

- 1) Text sice – zejména v úvodu a závěru – mnohé naznačuje, avšak přesto se nabízí otázka: Jak přesně by zněla výzkumná otázka překládané práce?
- 2) Autorka při výběru filmů pracuje se třemi zdroji: doporučení odborníků, hodnocení laiků a autorčíným doporučením (str. 9 *které bych čtenářům sama doporučila*). O jaká kritéria se opírá její osobní doporučení? (Jinými slovy, z jakých důvodů vybrala autorka doporučení právě ten či onen film?)

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně.

V Kolíně dne 16.9.2021

Tomáš Friedel